

**КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ**

**Циклова комісія з видавничої справи,
культури та української філології**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О. Б. Жильцов

2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ РЕДАКТОРСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

для студентів

**спеціальності 061 Журналістика
освітнього рівня молодший спеціаліст
освітня програма Видавнича справа та редагування**

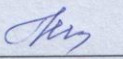
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА Ідентифікаційний код 02136554 Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма №	1155/19
(підпис)	(прізвище, ініціали)
«	20 19 р.

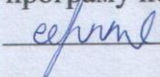
Київ – 2019

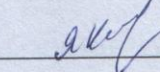
Розробник: Ус Тетяна Іванівна,
викладач вищої категорії циклової комісії з видавничої справи, культури та української філології
Університетського коледжу
Київського університету імені Бориса Грінченка, кандидат педагогічних наук

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії з видавничої справи, культури та української філології

Протокол від 29 серпня 2019 р. № 1

Голова циклової комісії О. В. Груздьева

Робочу програму перевірено
«30» 2019 р.

Заступник директора з навчально-методичної роботи З. Л. Гейхман
Заступник директора з навчальної роботи Я. В. Карлінська

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів/годин	4/120
Курс	3
Семестр	5
Кількість змістових модулів з розподілом:	4
Обсяг кредитів	4
Обсяг годин, в тому числі:	120
Аудиторні	72
Модульний контроль	8
Семестровий контроль	-
Самостійна робота	40
Форма семестрового контролю	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи редакторської майстерності» є засвоєння студентами професійних, організаторських, творчих засад редагування, необхідних для фахової підготовки до друку різних видів видань та вироблення практичних навичок редакторської роботи з текстом.

Завдання дисципліни – висвітлити творчі, організаційні, логічні аспекти редагування, технології та методики редагування, особливості їх використання у професійній діяльності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні **набути компетентностей:**

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні **набути компетентностей:**

- організовувати рецензування авторського оригіналу;
- використовувати методи редагування;
- застосовувати редакторські правки;
- виконувати редакторський аналіз тексту;
- усувати композиційні недоліки тексту;
- виконувати мовно-стилістичну правку тексту;
- розробляти концепцію ілюстрування видання;
- виконувати художнє оформлення видання.
- знати: особливості редакційно-видавничого процесу та його етапи;
- особливості роботи редактора на всіх етапах редакційно-видавничого процесу;
- вимоги до авторського і видавничого оригіналу;
- послідовність роботи редактора під час підготовки видавничого оригіналу;
- методи редагування і виправлення;
- загальну схему редакторського аналізу;
- складові структури тексту;
- аспекти редакторського аналізу;
- етапи творчого процесу редактора;
- види і функції ілюстрацій;
- принципи побудови композиції видання.

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти зможуть володіти **знаннями про:**

- особливості редакційно-видавничого процесу та його етапи;
- особливості роботи редактора на всіх етапах редакційно-видавничого процесу;
- вимоги до авторського і видавничого оригіналу;
- послідовність роботи редактора під час підготовки видавничого оригіналу;
- методи редагування і виправлення;
- загальну схему редакторського аналізу;
- складові структури тексту;
- аспекти редакторського аналізу;
- етапи творчого процесу редактора;
- види і функції ілюстрацій;
- принципи побудови композиції видання;
- організувати рецензування авторського оригіналу;
- дати оцінку авторському оригіналу;
- використати методи редагування;
- застосувати редакторські правки;
- зробити редакторський аналіз тексту;
- зробити мовно-стилістичну правку тексту;
- розробити концепцію ілюстрування видання;
- виконати художнє оформлення видання;

редагуватимуть:

- фактичний матеріал;
- таблиці;
- ілюстрації;

виконуватимуть:

- редакторську роботу над мовою твору;
- редагування таблиць;
- художнє оформлення видання та його графічний дизайн;

володітимуть:

- автоматизованою системою оптичного розпізнавання тексту;

аналізуватимуть:

- структуру і композицію твору;
- текстову і нетекстову інформацію;
- мовно-стилістичні недоліки тексту;

організовуватимуть:

- редакторський аналіз видання;
- рецензування авторського оригіналу;

створюватимуть:

- сайти;
- друковані видання;
- електронні видання.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						
	усього	у тому числі					
лекції		практ.	сем.	пк	інд.	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1. Робота редактора над мовою видання							
Тема 1. Літературна техніка твору: вимоги стрункості і послідовності, доступності і зрозумілості	2	2					
Тема 2. Робота редактора над мовою і стилем: мета, завдання і напрями роботи	2		2				
Тема 3. Робота над мовою твору: вимоги точності і ясності, стислості і тональної витриманості	6	2				4	
Тема 4. Лінгвістичні норми редагування	4		2				2
Тема 5. Мовно-стилістичні недоліки та їх виправлення	2	2					
Тема 6. Принцип доцільності у відборі мовно-стилістичних засобів	2	2					
Тема 7. Причини виникнення мовних штамів та способи їх усунення	12	2	2			2	6
Тема 8. Мовні кліше	10	2					8
Тема 9. Поняття норми і відступів від неї	2		2				
Модульна контрольна робота 1.	2				2		
Разом за змістовим модулем 1.	44	12	8		2	6	16
Змістовий модуль 2. Творчість у роботі редактора							
Тема 1. Поняття про творчість. Рівні творчості. Безпосередній і опосередкований творчий процес	4	2	2				
Тема 2. Роль уяви в процесі творчості. Способи творчої уяви	4					4	
Тема 3. Етапи творчого процесу редактора	10	2	2				6

Тема 4. Психологія творчості	4	2	2				
Тема 5. Етика і психологія стосунків автора і редактора	2	2					
Модульна контрольна робота 2.	2				2		
Разом за змістовим модулем 2.	26	8	6		2	4	6

Змістовий модуль 3. Художнє оформлення видань							
Тема 1. Розроблення концепції ілюстрування видання	2	2					
Тема 2. Робота літературного редактора з художнім редактором. Види і функції ілюстрацій	6		2				4
Тема 3. Доцільність ілюстрацій та мета їх використання у виданні. Редагування ілюстрацій, підписів до них та супровідного тексту	4	2				2	
Тема 4. Художнє оформлення книги та графічний дизайн. Психологічні і медичні вимоги до оформлення видання	6		2				4
Тема 5. Принципи побудови композиції видання	6	2				2	2
Тема 6. Участь редактора у розробці композиції видання, досягненні гармонійності сприйняття друкованого видання в цілому	2		2				
Модульна контрольна робота 3.	2				2		
Разом за змістовим модулем 3.	28	6	6		2	4	10

Змістовий модуль 4. Робота редактора над апаратом видань							
Тема 1. Поняття апарату книги. Елементи апарату книги	4	2	2				
Тема 2. Редакторська підготовка довідково-допоміжного апарату видання (змісту, анотації, предметного, іменного та ін. покажчиків, списків ілюстрацій, таблиць, колонтитулів).	6		2				4
Тема 3. Редакторська підготовка науково-довідкового апарату видання (вступної статті, передмови автора, редактора, видавця, післямови, коментарів, приміток, бібліографічних посилань, прикнижкових списків літератури).	10	2	2			2	4
Модульна контрольна робота 4.	2				2		
Разом за змістовим модулем 4.	22	4	6		2	2	8
Разом за 5 семестр	120	30	26		8	16	40

5. Програма навчальної дисципліни 5 семестр

Змістовий модуль 1. Робота редактора над мовою видання

Тема 1. Літературна техніка твору: вимоги стрункості і послідовності, доступності і зрозумілості

Добір матеріалів. Композиція, структура, архітектоніка: визначення понять. Поняття логічної складової. Логічна послідовність викладу. Робота редактора над логічною складовою структури. Мовностилістичний аспект редагування: літературна техніка твору, що оцінюється за майстерністю типізації (переконливістю); майстерністю композиції (стрункістю і послідовністю) та мовною майстерністю (дохідливістю і зрозумілістю) тексту)

Основні поняття: тип викладу, тип тексту, логічна складова тексту.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1,3,4

Додаткова: 5,6,7

Тема 2. Робота редактора над мовою і стилем: мета, завдання і напрями роботи

Вимоги до мови і стилю журналістського твору. Відповідність тексту мовним нормам. Етапи роботи редактора над мовою і стилем журналістського твору. Рекомендації автору щодо удосконалення твору. Пунктуаційне оформлення тексту відповідно до його функціонально-стильових особливостей.

Основні поняття: точність слововживання, індивідуальність, яскравість, виразність, доступність.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1,3

Додаткова: 5,6,7

Тема 3. Робота над мовою твору: вимоги точності і ясності, стислості і тональної витриманості

Загальна схема роботи редактора над текстом. Логічна послідовність, точність, правильність, ясність, чистота, виразність як головні ознаки, яким має відповідати мова твору.

Основні поняття: логіка викладу, організація матеріалу, мова твору.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1,3

Додаткова: 2,4,7

Тема 4. Лінгвістичні норми редагування

Норми для рівня елементарних знаків. Морфемний склад слова. Морфологічні характеристики слів. Норми для рівня слів словосполучень. Методи для контролю термінів. Норми для рівня речень. Норми для рівня надфразних єдностей, блоків, дискурсів.

Основні поняття: методи контролю лінгвістичних норм, точність слововживання.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1,3

Додаткова: 2,4,7

Тема 5. Мовно-стилістичні недоліки та їх виправлення

Власне стилістичні помилки. Помилки за окремими рівнями мовної системи. Визначення практичної стилістики. Проблеми вибору словесних одиниць в процесі вираження думки і побудови зв'язного висловлювання.

Основні поняття: стилі мови, помилка, діалект.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1,2,3

Додаткова: 6,7,8

Тема 6. Принцип доцільності у відборі мовно-стилістичних засобів

Аналіз різних текстів за темами й жанрами. Використання емоційно забарвлених слів у тексті. Доцільність використання стилістичних засобів для адекватного сприйняття тексту реципієнтами.

Основні поняття: стилістична образність тексту, сприйняття тексту.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1,2,3

Додаткова: 6,7,8

Тема 7. Причини виникнення мовних штамів та способи їх усунення

Поняття мовних штамів: слова і вирази, позбавлені образності, часто й одноманітно повторювані без урахування контексту. Поняття канцеляризмів: слова, словосполучення, вирази, які вживаються у ділових паперах як стійкий шаблон, трафарет для висловлення часто повторюваних думок. Мовні стандарти. Кліше. Кліше мовного етикету. Поняття складеного найменування: словосполучення, що позначають одне поняття чи називають одне явище і мають сталий склад.

Основні поняття: канцеляризми, кліше, шаблон, трафарет.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1,3

Додаткова: 6,7,8

Тема 8. Мовне кліше

Визначення мовного кліше. Чинники появи мовного кліше. Сталі вирази української мови.

Основні поняття: усталені звороти, штампи, складені найменування.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1,2,3

Додаткова: 6,7,8

Тема 9. Поняття норми і відступів від неї

Визначення мовної норми. Поняття норми літературної мови. Норми вимови (орфоепічні). Норми наголошування (акцентуаційні). Норми словотворення. Засоби і способи словотвору. Норми морфологічні. Норми синтаксичні. Норми лексичні. Норми стилістичні. Норми граматичні. Сучасні орфографічні норми української мови. Методи пошуку орфографічних помилок за допомогою комп'ютера. Норми пунктуаційні.

Основні поняття: мовна норма, орфографічні норми, лексичні норми, стилістичні норми.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1,2,3

Додаткова: 6,7,8

Змістовий модуль 2. Творчість у роботі редактора

Тема 1. Поняття про творчість. Рівні творчості. Безпосередній і опосередкований творчий процес

Професійна творчість головного редактора як керівника редакційного колективу та організатора творчого процесу видавництва. Творча складова редакторської діяльності у структурі функціонування видавничого бізнесу. Рівні творчої діяльності. Чотири етапи роботи редактора над твором: загальне пізнання і спостереження навколишньої дійсності; виникнення задуму твору; вибіркоче пізнання і спостереження навколишньої дійсності; безпосереднє втілення художнього задуму в творі. Два види творчого процесу – прямий та опосередкований.

Основні поняття: творчість, безпосередня творчість, опосередкована творчість у роботі редактора.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1,2,3,4

Додаткова: 1,6,7,8

Тема 2. Роль уяви в процесі творчості. Способи творчої уяви

Поняття про уяву. Види і прийоми уяви. Процес створення образів уяви. Індивідуальні особливості уяви.

Основні поняття: пасивна уява, активна уява, творчість.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1,2,3,4

Додаткова: 1,6,7,8

Тема 3. Етапи творчого процесу редактора

Підготовчий етап. Етап створення тексту. Етап шліфування викладу. Етапи творчого процесу науковця, письменника, журналіста, редактора: спільне і відмінне.

Основні поняття: час визрівання (виношування) задуму, період збирання матеріалів, планування майбутнього твору; створення чорнового варіанту, створення першої редакції твору; підготовку чистовика авторського оригіналу, підготовку повторних видань.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1,4

Додаткова: 1,7,8

Тема 4. Психологія творчості

Репродуктивний творчий процес. Евристичний (пошуковий) творчий процес. Мислення як найважливіша форма прояву творчих можливостей людини. Новий тип мислення в умовах електронної культури.

Основні поняття: комунікатор, повідомлення, аудиторія, пошуковий творчий процес.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1,3

Додаткова: 1,6,8

Тема 5. Етика і психологія стосунків автора і редактора

Основні засади професійної етики. Типові порушення журналістської етики. Особистість редактора як суб'єкта комунікативного процесу. Робота з автором як складова основних фахових компетенцій редактора.

Основні поняття: журналістська етика, етика редактора.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1,4

Додаткова: 1,7,8

Змістовий модуль 3. Художнє оформлення видань

Тема 1. Розроблення концепції ілюстрування видання

Ідеї, цілі і передбачувана читацька аудиторія, від яких залежить творча реалізація видання. Єдиний стиль оформлення публікації. Зв'язок графічних і текстових матеріалів. Відповідність пропонованих матеріалів цілям публікації. Графічне вираження освітлюваної теми.

Основні поняття: художнє оформлення, стиль оформлення, шрифти.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1,3,4

Додаткова: 2,5

Тема 2. Робота літературного редактора з художнім редактором. Види і функції ілюстрацій

Роль художника, художнього та технічного редакторів у друкованому виданні. Поняття ілюстрації. Класифікація ілюстрацій: за значенням і зв'язком з текстом; за способом підготовки; за графічним засобом зображення; за кольором образотворчих елементів; за способом розташування на шпальті; залежно від розміру і розташування в книзі. Функції ілюстрацій: інформаційна, емоційно-психологічна, естетична.

Основні поняття: художній редактор, художньо-образні ілюстрації, науково-пізнавальні ілюстрації.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 2,4

Додаткова: 6,7

Тема 3. Доцільність ілюстрацій та мета їх використання у виданні. Редагування ілюстрацій, підписів до них та супровідного тексту

Ілюстрація як візуальний шлях пізнання твору. Алгоритм підготовки ілюстрацій у друкованих виданнях. Види та специфіка застосування ілюстрацій у видавничій практиці. Зв'язок ілюстрації з текстом.

Основні поняття: підписи під ілюстраціями, умовне позначення ілюстрації, номер ілюстрації, визначення теми ілюстрації, експлікація.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 2,4

Додаткова: 6,7

Тема 4. Художнє оформлення книги та графічний дизайн. Психологічні і медичні вимоги до оформлення видання

Загальні принципи редагування оформлення видання. Складові художнього оформлення видань та особливості їх редагування. Типові помилки в редагуванні зображального матеріалу. Властивості композиції. Функціональні обов'язки фахівців, які працюють над оформленням видання. Співпраця художника та художнього редактора. Психологічні та гігієнічні вимоги до оформлення видань.

Основні поняття: графічний дизайн, композиція.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 2,4

Додаткова: 6,7

Тема 5. Принципи побудови композиції видання

Визначення композиції, роль і значення її у структурі видання. Принципи композиції. Поняття архітекτονіки видання. Композиція зовнішнього оформлення і внутрішнього наповнення.

Основні поняття: пропорція, контраст, симетрія, рівновага.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 2,3,4

Додаткова: 6,7

Тема 6. Участь редактора у розробці композиції видання, досягненні гармонійності сприйняття друкованого видання в цілому

Роль автора в архітектоніці книги. Взаємовідносини між автором тексту і художником книги. Цілісність та зв'язок між елементами видання як досягнення гармонійності сприйняття друкованого видання в цілому.

Основні поняття: художнє конструювання, художній редактор, формат набору, мистецтво оформлення друкованих видань.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 2,4

Додаткова: 6,7

Змістовий модуль 4. Робота редактора над апаратом видань

Тема 1. Поняття апарату книги. Елементи апарату книги

Призначення і склад апарату видання. Основне призначення вихідних відомостей. Основні вимоги до приміток. Допоміжні покажчики. Вимоги до редагування вихідних відомостей. Чинні стандарти, що регулюють вимоги до оформлення вихідних відомостей книжкових видань.

Основні поняття: післямова, примітки, коментарі.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 2,3,4

Додаткова: 6,7

Тема 2. Редакторська підготовка довідково-допоміжного апарату видання

Складові елементи довідково-допоміжного апарату. Вимоги до редагування довідково-допоміжного апарату. Оглав зі змінним порядком заголовків. Оформлення колонтитулів та колонцифр: склад, гарнітура, кегль, накреслення, розташування, відстань до тексту, елементи оформлення. Колонтитули для парних або непарних сторінок. Склад титульних елементів і оформлення фронтисписа, авантитулу, контритулу, титулу.

Основні поняття: короткий оглав, розширений оглав, титульні елементи, зміст, покажчики.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 2,3,4

Додаткова: 6,7

Тема 3. Редакторська підготовка науково-довідкового апарату видання

Складові елементи науково-довідкового апарату. Вимоги до редагування науково-довідкового апарату. Порядок розміщення передмов, післямов та супровідних статей.

Основні поняття: коментарі, примітки, передмова, вступна стаття, післямова, супровідна стаття.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 2,3,4

Додаткова: 6,7

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
1. Відвідування лекцій	1	6	6	4	4	5	5	6	6	4	4	3	3	2	2
2. Відвідування практичних занять	1	2	2	2	2	2	2	4	4	3	3	3	3	3	3
3. Робота на практичному занятті	10	2	20	2	20	2	20	4	40	3	30	3	30	3	30
4. Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10	2	10	3	15	1	5	3	15	2	10
5. Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом			63		61		62		90		67		76		70
Максимальна кількість балів		186						303							
Розрахунок коефіцієнта								4,89							

Студент допускається до іспиту за умови виконання навчального плану та накопичення мінімальної кількості балів – 35.

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Тема 1. Лінгвістичні норми редагування (2 год)

- У власних назвах – антропонімах (іменах, прізвищах), топонімах (назвах географічних об'єктів, крім водних) і гідронімах (назвах водних об'єктів) – вкажіть правильний наголос згідно з нормами української фонетики.

Тема 2. Причини виникнення мовних штамів та способи їх усунення (6 год)

- Замініть штампи українськими конструкціями:
взяти в розстрочку; виписка з наказу; високопосадова особа; відзначати свято; вступити в силу; вступити у шлюб; гроші в розмірі 5 гривень; давати добро; добитися результатів; доказати свою правоту; задаватись метою; займатися підприємництвом; закон вступає в силу; залишити в спокої; заставити це виконати; з політичної точки зору; крайнє необхідний; місце для сидіння; на даний час; накладна плата; належним чином; не в образі сказано; нанести удар; нести відповідальність; ніяким чином; підбивати підсумки; піддати критиці; переписка продовжується; прийти до порозуміння.

- Знайдіть у друкованих засобах масової інформації мовні штампи. Проаналізуйте причини їх виникнення.

Тема 3. Мовні кліше (9 год)

1. Поясніть різницю між мовними штампами та кліше.
2. Згрупуйте окремо мовні кліше і кальки:
біжучий рядок, бувший у користуванні, існуючі закони, ви праві, в кінці кінців, вибраний на посаду, закалятися водою, багаточисленний, вести переписку, розписатися у відомості, команда лідирує, лекції відмінили, лід зрушився, під відкритим небом.

- Подайте правильний варіант написання штамів і кальок.

Тема 4. Етапи творчого процесу редактора (6 год)

1. Схарактеризуйте у вигляді таблиці рівні творчої діяльності.
2. Поясніть на прикладі залежність обсягу творчого редагування від рівня, на якому здійснюють у рукописі виправлення.

3. Розкрийте причини конфліктів між автором (замовником) і редактором (редакцією, видавництвом). Проаналізуйте види конфліктів і способи їх розв'язання. Результати оформіть у вигляді таблиці, наукової доповіді, есею, художнього твору (на вибір).

Тема 5. Робота літературного редактора з художнім редактором. Види і функції ілюстрацій (4 год)

- Проаналізуйте ілюстроване видання (на вибір). Поясніть на прикладах, що таке концептуальна ілюстрація, оповідальна ілюстрація, декоративна ілюстрація, гумористична ілюстрація.

Тема 6. Художнє оформлення книги та графічний дизайн. Психологічні і медичні вимоги до оформлення видання (4 год)

- Оберіть друковане видання, проаналізуйте його художнє оформлення відповідно до психологічних вимог. Результати аналізу подайте у вигляді таблиці.

Тема 7. Принципи побудови композиції видання (2 год)

- Оберіть друковане видання. Проаналізуйте його композиційні елементи: слова, абзаци, рубрики. Віднайдіть у тексті видання акцентування, смислові виділення. Схарактеризуйте шрифти, використані у виданні, і проаналізуйте їх роль у композиції видання.

Тема 8. Редакторська підготовка довідково-допоміжного апарату видання (4 год)

- Оберіть наукове і довідкове видання, проаналізуйте елементи довідково-допоміжного апарату цих видань (змісту, анотації, предметного, іменного та ін. покажчиків, списків ілюстрацій, таблиць, колонтитулів). Поясніть відмінності між елементами довідково-допоміжного апарату цих видань.

Тема 9. Редакторська підготовка науково-довідкового апарату видання (4 год)

- Оберіть друковане видання і проаналізуйте елементи науково-довідкового апарату (вступної статті, передмови автора, редактора, видавця, післямови, коментарів, приміток, бібліографічних посилань, прикнижкових списків літератури).

Критерії оцінки результатів самостійної роботи

У процесі перевірки самостійної роботи викладач оцінює:

- рівень засвоєння студентом навчального матеріалу;
- вміння використовувати теоретичні знання у процесі виконання практичних завдань;
- обґрунтованість та логічність викладення матеріалу;
- повноту розкриття теми дослідження;
- оформлення матеріалів відповідно до вимог.

Максимальна кількість балів за виконану роботу – 5.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Критерії і норми оцінювання модульної (контрольної) роботи

<i>Максимальна кількість балів – 25</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
25 - 20	Завдання виконані якісно (90% – 100% виконання усіх розділів модульної (контрольної) роботи).
19 - 15	Завдання виконані якісно з достатньо високим рівнем правильних відповідей (89% – 75% виконання усіх розділів модульної (контрольної) роботи).
14 - 10	Завдання виконані якісно з середнім показником правильних відповідей (74% – 50% виконання всіх розділів модульної (контрольної) роботи).
0	Завдання не виконано (виконання 49% усіх розділів модульної (контрольної) роботи).

Модульний контроль проводиться в письмовій формі: письмове тестування, ведення таблиці, модульна контрольна робота.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання: залік

6.5. Орієнтований перелік питань для семестрового контролю

1. Поясніть, що таке літературна техніка твору.
2. Проаналізуйте роботу редактора над мовою і стилем твору.
3. Проаналізуйте лінгвістичні норми редагування.
4. Проаналізуйте етичні та неетичні норми авторства.
5. Схарактеризуйте мовно-стилістичні недоліки та їх виправлення.
6. Поясніть, що таке мовне кліше.
7. Поясніть принцип доцільності у відборі мовно-стилістичних засобів.
8. Опишіть рівні творчості.
9. Розкрийте роль уяви в процесі творчості.
10. Проаналізуйте етапи творчого процесу редактора
11. Поясніть основні завдання редактора при читанні оригіналу.
12. Розкрийте специфіку редакторського читання рукопису.
13. Схарактеризуйте фактори, що утруднюють читацьке сприйняття.
14. Схарактеризуйте основні елементи процесу читання.
15. Схарактеризуйте правки як основний засіб, важливий інструмент реалізації редакторських можливостей.
16. Перелічіть і проаналізуйте вимоги до ілюстрування видання.
17. Опишіть принцип співпраці літературного редактора з художнім редактором.
18. Схарактеризуйте процес редагування ілюстрацій, підписів до них та супровідного тексту.
19. Наведіть психологічні і медичні вимоги до оформлення видання.
20. Схарактеризуйте принципи побудови композиції видання.
21. Поясніть поняття «композиція твору».
22. Проаналізуйте роботу редактора над композицією твору.
23. Схарактеризуйте типові композиційні недоліки та шляхи їх усунення.
24. Поясніть, у чому полягає участь редактора під час розробки композиції видання.
25. Проаналізуйте структуру редакторського аналізу та складові його ефективності.
26. Опишіть загальну схему редакторського аналізу твору.
27. Розкрийте основні критерії, якими повинен керуватись редактор у процесі вибору теми твору.
28. Наведіть схему оцінювання редактором змісту рукопису.
29. Проаналізуйте роботу редактора над фактичним матеріалом.
30. Схарактеризуйте основні критерії мовностилістичного опрацювання тексту.
31. Перелічіть прийоми, що допомагають усувати найтипівіші помилки.
32. Поясніть функціональне призначення таблиць.
33. Схарактеризуйте ілюстрації як засіб унаочнення інформаційного матеріалу, їх сутність, призначення.
34. Наведіть основні завдання редактора під час опрацювання ілюстративного матеріалу.
35. Проаналізуйте елементи апарату книги.
36. Схарактеризуйте редакторську підготовку довідково-допоміжного апарату видання.
37. Поясніть принципи редакторської підготовки науково-довідкового апарату видання.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	90-100
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Рекомендовані джерела

Основна (базова):

1. Капелюшний А. Стилiстика редагування журналістських текстiв: Практичні заняття. – Львiв : Паiс, 2012. – 324 с.
2. Тимошик М. Методика редагування: змістовий, структурний, цілісний та вибірко́вий аспекти (Серія «Теорія та історія видавничої справи та редагування». – Вип. 3). – К. : КНУКІМ, 2012. – 34 с.
3. Тимошик М. Технологія редагування і техніка правки: теоретичні та практичні аспекти (Серія «Теорія та історія видавничої справи та редагування». – Вип. 5). – К. : КНУКІМ, 2012. – 32 с.
4. Тимошик М. Художнє редагування : теоретичні та практичні аспекти (Серія «Теорія та історія видавничої справи та редагування». – Вип. 6). – К.: КНУКІМ, 2012. – 38 с.
5. Теремко В. Видавничий маркетинг : навч. посiб. / В. І. Теремко. – К. : Академвидав, 2009. – 272 с.

Додаткова:

1. Теремко В. Автор у стратегічній системі видавництва / В. І. Теремко // Поліграфія і вид. справа. – 2012. – № 1. – С. 16–29.
2. Теремко В. Сучасна видавнича справа: між стратегічними загрозами і можливостями / В. І. Теремко // Поліграфія і вид. справа. – 2011. – № 4. – С. 3–12.
3. Теремко В. Унікальність книги як стратегічний феномен ефективної видавничої діяльності / В. І. Теремко // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2010. – № 4. – С. 67–73.
4. Хоню В. Фахова термінологія у царині видавничої справи та редагування: випадкові збіги чи системна криза / В. Хоню // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія : Журналістика. – 2010. – Вип. 17. – С. 40–43.
5. Шпак В. Розвиток видавничої справи України в 1990-2010 рр. / В.І. Шпак. – К. : ВПК «ЕкспресПоліграф», 2010. – 232 с.
6. Зелінська Н. Сучасний редактор: проблеми професійного вишколу // <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article>
7. Електронна бібліотека Інституту журналістики (www.journ.univ.kiev.ua)
8. Кафедра видавничої справи та мережевих видань [<http://ijimv.knukim.edu.ua/vs/index.php/component/content/article/9-uncategorised/76-kafedra-vidavnichoji-spravi-ta-merezhevix-vidan>]
9. Михайлин І. Основи журналістики <http://pidruchniki.com/13761025> / Zhurnalistika/osnovi_zhurnalistiki_naukova_distsiplina_pro_teoretikometodologichni_problemi_fahustruktura.22.11.2012
10. Паливода Ю. Робота з автором як складова основних фахових компетенцій автора <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=2297>

8. Навчально-методична карта дисципліни «Основи редакторської майстерності»

Разом: 120 год., лекції – 30 год., практичні заняття – 26 год., індивідуальна робота – 16 год.,
модульний контроль – 8 год., самостійна робота – 40 год.

Тиждень	Змістовий модуль 1.								Змістовий модуль 2.						
Модулі	Змістовий модуль 1.								Змістовий модуль 2.						
Назва модуля	Робота редактора над мовою видання								Творчість у роботі редактора						
Лекції	1		2		3	4	5	6	7		8		9		10
Дати															
Теми лекцій	Робота редактора над мовою і стилем		Літературна техніка твору		Причини виникнення мовних штамів	Причини виникнення мовних штамів	Лінгвістичні норми редагування	Принцип доцільності у відборі мовно-стилістичних засобів	Поняття про творчість.		Етапи творчого процесу редактора		Психологія творчості		Етика і психологія стосунків автора і редактора
Теми практичних занять		Мовно-стилістичні недоліки		Робота над мовою твору						Поняття про творчість.		Етапи творчого процесу		Психологія творчості	
Самостійна робота	Табл.								Табл.						
Контроль	Модульна контрольна робота 1.								Модульна контрольна робота 2.						

Тиждень						
Модулі	Змістовий модуль 3.					
Назва модуля	Художнє оформлення видань					
Лекції	11		12		13	
Дати						
Теми лекцій	Розроблення концепції ілюстрування видання		Доцільність ілюстрацій та мета їх використання у виданні. Редагування ілюстрацій, підписів до них та супровідного тексту		Принципи побудови композиції видання	
Теми практичних занять	Робота літературного редактора з художнім редактором. Види і функції ілюстрацій			Художнє оформлення книги та графічний дизайн.		Участь редактора у розробці композиції видання
Самостійна робота	Табл.					
Контроль	Модульна контрольна робота 3.					

Тиждень			
Модулі	Змістовий модуль 4.		
Назва модуля	Робота редактора над апаратом видань		
Лекції	14		15
Дати			
Теми лекцій	Редакторська підготовка науково-довідкового апарату видання (вихідні відомості, вихідні дані книжкових видань)		Науково-допоміжний апарат видання (коментарі та примітки, передмова, вступна стаття, післямова, супровідна стаття).
Теми практичних занять	Редакторська підготовка науково-довідкового апарату видання (вихідні відомості, вихідні дані книжкових видань)	Довідково-допоміжний апарат видання (колонитули, оглав, зміст, покажчики).	
Самостійна робота	Табл.		
Контроль	Модульна контрольна робота 4.		
	залік		